

Şiir Üzerine Sohbet

– İbrahim NEJAT · 16 Ocak 2010

Değerli Arkadaşlarım!Bu gün sizlerle serbest şiirde, genelde yapılan yanlışlar ile neleri yapmalıyız, nelerden kaçınmalıyız, gibi konuların üzerinde misallerle duracağız.Serbest şiire öncelik verdim;şöyle siteye genel olarak bakarsak serbest şiir yazarların çoğunlukta olduğunu farkedersiniz.Birkaç gün sorada hece şiiri üzerinde aynı konuları işleyeceğiz.Yalnız arkadaşlarımız ben hece yazmıyorum deyip bundan sonraki yazıyı okumamazlık etmesinler çünkü konu şiirse ve duygunun bir ürünü ise okumakta fayda vardır diye düşünüyorum.Bazı misallerde ünlü isimleri de eleştirirsek,sakın ola ki bana megalomon damgası vurmayın emi.Taktir edersiniz ki hiç kimse bir başkası gibi düşünmek zorunda değildir.Şiir duygularımızın dışı vurumu olduğuna göre herkesin tepkisi de elbette değişik olacaktır.Bu gün içimizden bir şair arkadaşımızın şiirini de örnekler içinde sizlere ondan müsaade almış olarak,sunacağım.

Değerli arkadaşlarım! Ben çoğu zaman sizlere sen diye hitap ediyorum. Bu benim nezaket kurallarını bilmediğimden değil,Arkadaşlarımın çok genç oluşu, benim de yaşımin hatırı sayılır bir düzeyde oluşu.beni bu duygu ve düşünceye yönlendiriyor.Ama isteyene "Siz" diye hitap edebilirim.Hemen belirteyim ben serbest yazar birçok arkadaşımın şikayetçiyim.Neden mi? dize başlarını büyük harfle yazmadıkları için.

TÜRK DİL ve TARİH KURUMU demiş ki şiirde dize başları büyük harfle yazılır.Bu işle devletin resmi kuruluşu böyle dediğine göre herkes bu kurala uymak zorundadır.Açın Türkçe sözlüğü hemenbaşında BU SÖZLÜĞÜ NASIL KULLANACAKSINIZ başlığı altındaki yazının bir maddesinde dize başlarının büyük harfle yazılacağını belirtmiştir. Sözlüğün her dediğini uygularsında bunu niye kulak ardı edersin.Bana göre çok bilmişin birisi böyle yazmış diğerleri bunu doğru kabul ederek düşünmeden onun gibi yazmaya devam etmiştir. Dili bir milletin bir ulusun harcıdır çimentosudur.O olmazsa yıkılırız.

Serbest şiirde genelde şu hataları görüyorum

1.Hece vezni şekillerinden biri olan dörtlüklerle serbest şiir yazıyor.Peki yazmaz mı, yazar. Ancak yeni dörtlükte sahne değişmişse ,anlatım değişmişse konu değişmişse o zaman ikinci dörtlük olara yazabilir.Bu bazen 5 de 7 de 10da olabilir.Bunlara kuple diyelim.

2.Dize başları küçük harfle yazılıyor.Şimdi diyeceksiniz ki herkes öyle yazıyor.Bir daha soruyorum bu nerede yazıyor?

3.Serbest şiirde, şair ifade etmek istediğini belirtmek için,noktalamayı yapmalıdır.

4.Şiirin içine kafiyeli veya ses benzeşimli kelimeleri serpiştirilmelidir.

5.Dize tek kelime olarak kullanıldığı zaman o kelimeye vurgu yapılacaksa tek yazılmalıdır.

6.Bazı dizeleri, soru dizesi, ve devrik dizeler yapmalıdır.O zaman ahengi yakalarsınız.

7.Dizelerdeki hece sayısı 4,5 6,7,8,11,14 gibi olursa ses kulağa daha güzel gelir okunuş daha kolay olur.mesela peşpeşe gelen dizelerde ($^3+4$),(4+4),(6+5),(7+7)

sesler bu şekilde sıralanırsa şiiriniz kulağı okşar.Bu bir mkural mıdır? Hayır değildir.

8.İmge bir şiirin ayrılmaz parçasıdır ama (benzeyenle benzetilen) arasında da bir münasebet olmalıdır.Şiir bilmece değildir.Nekadar iyi anlaşılırsa o derece etkili olur.

9.Tutku yazgı umarsız gibi kelimeler okadar çok kullanılmıştır ki artık etkileme gücü kalmamıştır.

Ben sizlere şimdi bazı örnekler vereceğim.Sizlerde bu örneklere uygun şiirler yazmaya çalışın.Ondan önce şair arkadaşımız Mahir ULAŞ'ın (Yeniden doğuyoruz) isimli şiirine bir göz atalım. Ben şiiri buraya tekrar yazmayacağım.Ben o şiiri yazsaydım neye dikkat ederdim sorusuna cevap vereceğim ve kendime göre de bir değişiklik yaptım o şiirde.HEmen belirteyim ben şiiri yanlış anlamıta olabilirim.Şiirin çatisını bozmadım.Aynen devam ettim

YENİDEN DOĞUYORUZ

Eğer sevmek...

Gözündeki akan yaşta ölmekse

Seninle yeniden doğuyoruz demektir kadını.

İşte şimdi yazmalıyım mutluluğun tadını.

KONU DEĞİŞTİĞİ İÇİN YENİ BİR KUPLE YAPIYORUZ

Nasıl olsa

Bilir gideceği adresi kurşun seksede

Her izi siyah deliktir dersin yüreğimde

Delsin

Ciğerimi almasın sensiz nefes

Ve sussun adını anmayan her ses

YENİ BİR KUPLE YAZIYORUZ

Siler mi?

Muson yağmurları bu kentteki izlerini

Ancak sevdanla yıkar yüreğimi

YENİ BİR KUPLE

aYNŞTAYN

Hadi hesaplasın yüreğimdeki seni
Newton
bulsun sendeki sevda çekimini
Bir minik serçe şimdi gülerek uçup geçen
Demli bir çay simit keyfinde
üzerimizden

Bu şiirleri dikkatle inceliyelim ve faydalanalım

RESİM

Her gün,
Enginlerden engin,
Yücelerden yüce
Bir duygu sarar bizi,
Bu sınıfa girince
Kürsünün üstünde bir resim:
Gözleri denizlerden mavi,
Bakışları güneşlerden sıcak,
Dört mevsim

Kürsünün üstünde:
Atatürk'üm,arkasında al bayrak,
Kollarını kavuşturmuş göğsünde!
B.NECATİGİL

Senin dudakların pembe,
Ellerin beyaz;
Al tut ellerimi bebek,
Tut biraz.

Benim doğduğum köyde
Ceviz ağaçları yoktu;
Ben bu yüzden serinliğe hasretim,
Okşa biraz.
C .KÜLEBİ

BU ELLER MİYDİ?

Bu eller miydi?masallar arasından

Rüyalara uzattığım bu eller miydi?

Arzu dolu yaşamak dolu,

Bu eller miydiresimleri tutarken uyuyan?

F. H. DAĞLARCA

bir deşu şiire bakın ne hissedeceksiniz.(Siz böyle yazmayın)

YAĞMUR KAÇAĞI

elimden tut yoksa düşeceğim

yoksa bir bir yıldızlar düşecek

eğer şairsem beni tanırsın

yağmurdan korktuğumu bilirsingözlerin aklıma gelirse

elimden tut yoksa düşeceğim

yağmur beni götürecekt yoksa beni

Başka sohbette görüşmek üzere.Sevgilerimle

9.